

1. Almindelige bemærkninger.

Udvalget om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet redegør i kapitel 3 i betækning nr. 1066/1986 (side 17–22) for, at behandlingen af sager om økonomisk kriminalitet frembyder en række vanskeligheder, som ikke blot gør sig gældende i forbindelse med efterforskningen, men også i forbindelse med anklagemyndighedens og domstolenes behandling af sådanne sager.

Hovedproblemet er, at det tager meget lang tid at behandle sager om økonomisk kriminalitet, bl.a. fordi de gældende regler om straffesagers behandling ikke er udformet med henblik på denne type af sager.

Udvalget finder behov for regelændringer, som kan give grundlag for en hurtigere behandling af sagerne og dermed for en ønskelig intensivering af retsvæsenets indsats overfor den økonomiske kriminalitet. Udover ændringer i processuelle regler om sagsbehandlingen ved domstolene stiller udvalget forslag om en ny regel i retsplejelovens § 723 med henblik på en udvidet adgang til »beskæring« af sager.

Endvidere foreslår udvalget en ny skærpet bestemmelse i straffelovens § 302 vedrørende manglende eller mangelfuld bogføring m.v.

Med henblik på forebyggelse af økonomisk kriminalitet stiller udvalget endelig forslag om en udvidelse af straffelovens regler om rettighedsfrakendelse til også at omfatte visse former for virksomhed i forbindelse med selskaber.

Straffelovrådet kan tiltræde, at der er behov for regelændringer, som kan medføre en intensivering af retsvæsenets indsats overfor den økonomiske kriminalitet.

I den forbindelse lægger rådet til grund, at det er nødvendigt at give en udvidet og præciseret adgang til at »beskære« straffesager med henblik på at begrænse efterforskningen og de forhold, der skal føres bevis for, og således fremme sagernes behandling. Det svarer i princippet til, hvad der allerede i dag er praksis i sager om mange ensartede forhold. Rådet finder derfor, at den foreslåede udvidede adgang til beskæring af straffesager ikke kan give anledning til principielle betænkeligheder. Rådet er ikke gået ind på spørgsmålet om udformningen af bestemmelserne om tiltalefrafald og begrænsning af efterforskningen.

2. Bogføringsovertrædelser

2.1. De gældende regler om bogføring og regnskab og om straf for urigtig, manglende eller mangelfuld bogføring og regnskab gennemgås i betækning nr. 1066/1986, side 27–49 og 83–102. Udvalget redegør i betænkningen, side 103–112, for nogle erfaringer med tilsidesættelse af bogføringsregler, som statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet har stillet til rådighed for udvalget.

Udvalget fremhæver (side 127 ff), at der er forekommet nogle misbrugstilfælde, hvor der har været betydelige formuetab for erhvervs virksomheder og investorer, og sådant misbrug indebærer en fare for, at der opstår en generel mistillid til erhvervslivet. En virksomhed bør efter udvalgets opfattelse heller ikke kunne styrke sin forretningsmæssige position ved tilsidesættelse af den lovgivning, som konkurrerende virksomheder overholder. Det bør derfor efter udvalgets opfattelse i videst muligt omfang hindres, at misbrug finder sted.

Udvalget henviser til, at statsadvokaten for økonomisk kriminalitet over for udvalget har oplyst, at bogføringsreglerne er tilsidesat i næsten samtlige sager om økonomisk kriminalitet, hvilket medfører, at efterforskningen vanskeliggøres og i nogle tilfælde helt må opgives, ligesom det gør efterforskningen tidsmæssigt og økonomisk overordentlig ressourcekrævende. Udvalget finder på den baggrund, at der er behov for en styrkelse af det strafferetlige værn mod bogføringsovertrædelser. En skærpelse af bestemmelserne herom vil endvidere efter udvalgets opfattelse kunne give anklagemyndigheden et grundlag for på et tidligt tidspunkt af efterforskningen at begrænse eventuel tiltale til kun at omfatte bogføringsovertrædelser og derved undgå en langvarig og måske forgæves efterforskning af mulige berigelsesforbrydelser. En skærpelse af straffen for bogføringsovertrædelser vil endvidere være i tråd med de foranstaltninger, man i andre lande har foretaget som led i kampen mod økonomisk kriminalitet.

2.2. Udvalget har i betækning nr. 1066/1986, side 129 ff, overvejet spørgsmålet om en skærpelse af straffen for bogføringsovertrædelser i forhold til straffelovens §§ 175 og 302.